

نمونه های کاربردی

HSE-PLAN

اطلاع از سایر دوره ها و کارگاههای آموزشی:

Instagram ID: soha.c.ac

آکادمی آموزشی مهندسین مشاور سها

www.sohacompany.com

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

روش اجرایی HSE پیمانکاران

HSE-MS برعهده شهرداری منطقه دو مبتنی

سند حاضر با هدف استقرار و توسعه سیستم مدیریت **HSE** در شهرداری منطقه دو تهران توسط شرکت مشاور پایش سیستم مهر تهیه شده است و کلیه حقوق مادی و معنوی آن محفوظ و متعلق به سامانه مدیریت **HSE** شهرداری تهران می باشد.

شهرداری منطقه دو

روش اجرایی HSE پیمانکاران

تاریخ صدور : ٢٠/٢/١٤٩١

M2-HSE -PR-0.7 : شناسه مدرک

تاریخ بازنگری :

شماره بازنگری:

سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>	 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	تاریخ بازنگری : --
شماره بازنگری : ۰۰		

فهرست

	هدف	.۱
	دامنه کاربرد	.۲
	مراجع	.۳
	مسئولیت	.۴
	تعاریف و اصطلاحات	.۵
	روش اجرا	.۶
	پیوست	.۷

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۱- هدف :

هدف از تدوین این روش اجرایی جهت موارد ذیل :

الف- کمک به مدیریت دو طرفه "کارفرما- پیمانکار" و داشتن آگاهی دو جانبی نسبت به موضوعات مربوط به سلامت، ایمنی و محیط زیست می باشد.

ب- تعیین وظایف "کارفرما - پیمانکار" در هر یک از فازهای پروژه به منظور اطمینان از انجام کار ایمن

ج- پیاده سازی و اجرای مدیریت آسیب و خطر و تضمین سلامت نیروی کار ، اموال و محیط زیست کارفرما و پیمانکار .

در شهرداری منطقه دو تهران می باشد.

۲- محدوده کاربرد:

این روش اجرایی در مورد کنترل عملیات پیمانکاران در خصوص HSE در تمام فعالیت‌ها و خدمات مناطق و نواحی شهرداری منطقه دو تهران کاربرد دارد.

۳- مستندات مربوط:

ISO 14001:2004-

Ohsas 18001:2007-

HSEMS-OGP:1994-

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۴- تعاریف و اصطلاحات:

- * **HSE- MS:Health,Safety & Environment** (HSE) : سیستم مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست شامل ساختار، مسئولیت‌ها، روش‌های اجرائی، فرآیندها و منابع اختصاص یافته در شهرداری که برای استقرار نظام مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست اعمال می‌گردد.
- * **مناقصه گر** : پیمانکاری که در مناقصه شرکت می‌نماید.
- * **منابع مالی مورد نیاز HSE پیمان** : منابعی که مستقیماً در مباحث سلامت، ایمنی و محیط زیست پیمان مرتبط هستند.
- * **Kick Off Meeting***: به جلسات اعلام شروع به کار قبل از اجرای پروژه اطلاق می‌شود.
- * **طرح HSE پیمانکار** : به برنامه‌های سلامت، ایمنی و محیط زیست طرح ریزی شده توسط پیمانکار اطلاق می‌شود که می‌تواند از این روش اجرائی یا از الامات MS HSE یا سیستم مدیریت سلامت، ایمنی و محیط زیست گرفته شده و به کارفرما تحويل شود.
- * **کارفرما**: منظور از کارفرما در این سند، شهرداری منطقه دو تهران می‌باشد.

۵- مسئولیتها:

- مسئولیت نظارت بر حسن اجرای این روش اجرایی بر عهده نماینده مدیریت می‌باشد.
- مسئولیت اجرای این روش بعده واحد سلامت، ایمنی و محیط زیست می‌باشد.
- مسئولیت بروز آوری این روش اجرایی بر عهده نماینده مدیریت می‌باشد.

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۶- شرح عملیات :

۶-۱- کلیات:

جهت کنترل عملیات پیمانکاران از منظر HSE موارد ذیل رعایت میگردد:

- غربالگری و توصیف پیمانکاران
- ارزشیابی عملکرد HSE پیمانکاران در سه سال گذشته
- آیا بهبود عملکرد پیمانکاران ثابت مانده یا بدتر شده است؟
- ارزشیابی نوع و شدت رویداد های به وقوع پیوسته
- گزارش رویداد های تجهیزات و وسایل نقلیه
- گزارش و بررسی شبه حوادث
- آماده سازی قبل از پروژه
- بازنگری عملکرد HSE حال و گذشته پیمانکاران
- ارزشیابی کیفیت و جامعیت سیستم ها و فرایند های HSE پیمانکاران
- کیفیت پلان HSE ایجاد شده برای پروژه های مشابه، جلسات اطلاع رسانی، گزارش مشاهدات، اقدام اصلاحی و ...
- طرز برخورد مسئولین پیمانکاران که در فرایند شرکت میکنند.
- نحوه پاسخگوئی مسئولین پیمانکاران
- تعیین توانائی پیمانکار جهت انجام کار واگذاری شده
- اجرای پلان HSE
- ارزشیابی و پایش عملکرد
- پایان پروژه

در این روش ، نحوه مدیریت HSE پیمانکاران در مراحل مختلف انجام مناقصات و انعقاد قرارداد پیمانکاری و اتمام قرارداد پیمانکاری با توجه به فلوچارت زیر تشریح می شود .

شهرداری
منطقه دو

روش اجرایی HSE پیمانکاران

تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰

شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7

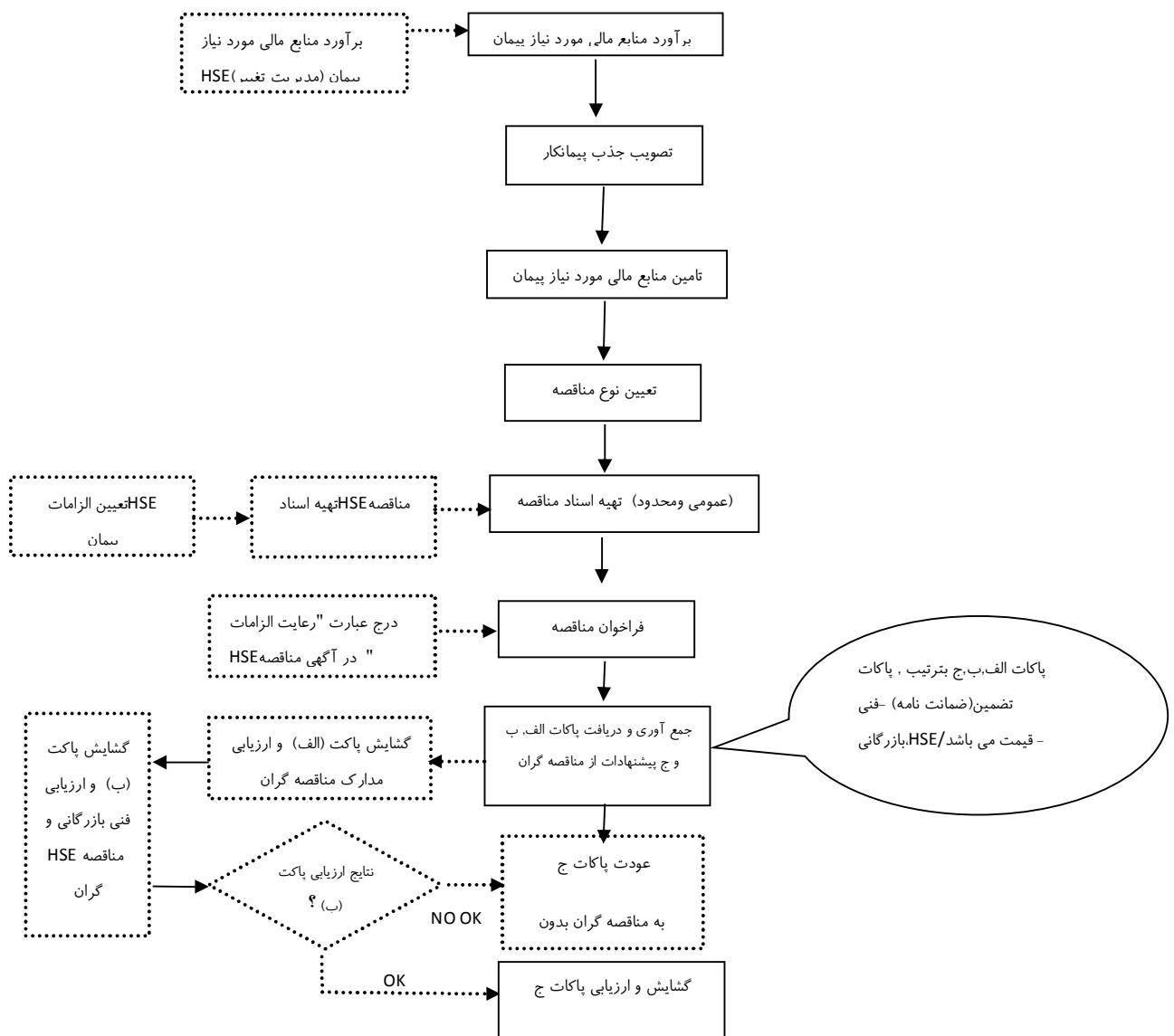
تاریخ بازنگری : --

شماره بازنگری : ۰۰

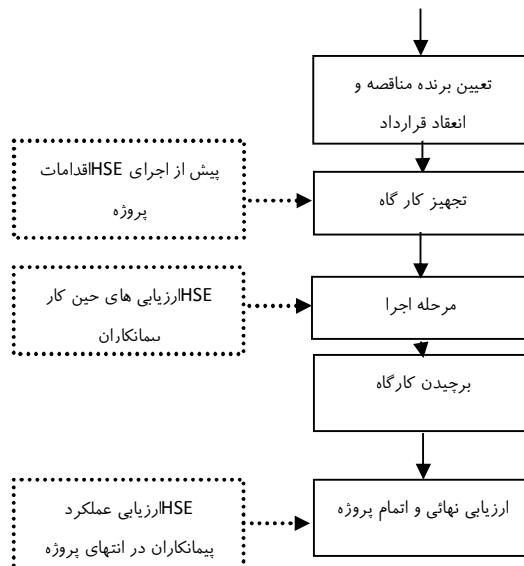

سامانه مدیریت
بهداشت ایمنی و
محیط زیست

پیمانکاران HSE نمودار گردش کار

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۶-۲- برآورد منابع مالی مورد نیاز HSE پیمان:

قبل از تصویب اعمال هر تغییری از جمله جذب پیمانکار ، بایستی جوانب مختلف تغییر مورد ملاحظه قرار گیرد و یکی از جوانب تغییر ، ملاحظات HSE آن می باشد و بررسی ملاحظات HSE طبق روش اجرایی مدیریت تغییر به عهده واحد HSE می باشد و از جمله ملاحظات HSE ، برآورد منابع مالی مورد نیاز HSE پیمان (هزینه ها و خسارات احتمالی) می باشد که توسط واحد HSE محاسبه و جهت تصمیم گیری تصویب اعمال تغییر ، در اختیار نماینده مدیریت قرار می گیرد .

یادآوری : چگونگی برآورد تامین منابع مالی HSE مورد نیاز پیمان/پروژه با توجه به اولویت های آن می تواند در صد ثابتی از کل حجم پروژه باشد که مقدار آن بر اساس نظر شهردار منطقه دو می باشد.

۶-۳- تعیین الزامات HSE پیمان :

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

در این بخش واحد HSE بایستی کلیه الزامات HSE مورد انتظار شهرداری منطقه دو را که پیمانکار ملزم به رعایت آن است را طبق الزامات HSE پیمانکاران (جلسه Kick Off Meeting) تعیین نماید (متنااسب با موضوع پیمان) و به تایید طرفین برسد که بر حسب مورد می تواند شامل موارد ذیل باشد:

- خط مشی سیستم و نظامنامه آن
- بکار گیری مواد و مصالح مجاز (رعایت استاندارد تجهیزات ، سازه ها و غیره)
- ارائه گزارشات پیشرفت پروژه ، اعمال و شرایط نایمن ، حوادث و ...
- تعیین میزان شایستگی افراد از نظر تجربه و آموزش
- رعایت مقررات و قوانین بیمه های درمانی و تامین اجتماعی کارکنان تحت نظر خود
- رعایت مقررات منع ادامه فعالیت (در صورت ادامه اعمال خطرناک کارفرما می تواند کار را متوقف نماید)
- دفع اصولی ضایعات ناشی از فعالیت های پروژه مطابق با استانداردها
- رعایت موارد لازم برای تحويل محل پروژه به حالت اولیه (استقرار مجدد سایت)
- تعیین فضا و مناطق خطرناک و همچنین فعالیتهایی که می توانند در صورت عدم رعایت استانداردها و دستورالعمل های مربوطه حادثه آفرین باشند
- حق توقف فعالیت پروژه توسط کارفرما (در صورت ادامه اعمال خطرناک کارفرما می تواند کار را متوقف نماید).

۴-۶- تهیه اسناد HSE مناقصه:

اسناد HSE پیمان، شامل الزامات مورد انتظار واحد HSE شهرداری منطقه دو است که مناقصه گر در صورت بردن خود را متعهد به اجرای آن الزامات میداند و آن الزامات در فرم اسناد HSE مناقصه برای قراردادهای بزرگ و کوچک توسط واحد HSE درج گشته و در اختیار امور قراردادها قرار می گیرد تا ایشان به همراه سایر اسناد مناقصه، پس از فراخوان، بین مناقصه گران توزیع نمایند. از جمله فرمهای دیگر که به همراه سایر اسناد HSE مناقصه به پیمانکار تحويل داده می شود، فرم سوابق عملکرد HSE پیمانکاران در پروژه های گذشته به شماره M2-HSE-FO-۰۵۰-۰۰ است.

 شهرداری شہر دو روزانه	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

یادآوری : کلیه محدودیت‌ها و ممنوعیت‌ها در رابطه با پروژه مربوطه می‌بایست بطور شفاف در اسناد آورده شود(توسط کارفرما به پیمانکار بطور دقیق اعلام شود).

۵-۶-درج عبارت "رعايت الزامات HSE" در آگهی مناقصه:

یکی دیگر از اقدامات موثری که در مدیریت HSE پیمانکاران می‌توان انجام داد این است که از پیمانکارانی برای شرکت در مناقصه دعوت بعمل آید که در راستای HSE حرکت می‌نمایند و برای این منظور درج شرط "رعايت الزامات HSE" در کنار سایر شروط مندرج در آگهی فراخوان الزامی می‌باشد.

۶-۶-گشایش پاکت و ارزیابی HSE مناقصه گران :

پاکات پیشنهادات مناقصه گران شامل سه پاکت الف(تضمين)، ب(فنی بازرگانی و HSE)، ج(قيمت) است که با استقرار مدیریت HSE پیمانکاران ، پاکت (ب) علاوه بر اطلاعات فنی بازرگانی حاوی اسناد تکمیل شده HSE مناقصه می‌باشد . کمیسیون مناقصات پس از جمع آوری سه پاکت مذکور از مناقصه گران پس از تشکیل جلسه و بررسی پاکت الف که مدارک تضمین پیمان می‌باشد به بررسی پاکت ب(فنی بازرگانی و HSE) پرداخته و مدارک HSE پیمان را جهت ارزیابی HSE مناقصه گران ، تحويل واحد HSE می‌نماید و تازمانی که نتایج این ارزیابی از واحد HSE اعلام نشده است ، پاکت ج باید باز شود .

کلیه اقداماتی که در این مرحله صورت می‌گیرد شامل موارد زیر می‌باشد :

الف) گشایش پاکت ب

ب) بررسی و ارزیابی HSE مناقصه گران از طرف واحد

ج) اعلام نتایج ارزیابی HSE مناقصه گران به کمیسیون مناقصات

بدیهی است که ارزیابی HSE مانند ارزیابی فنی بازرگانی ، لزوماً" می‌بایست پیش از گشودن پاکت ج انجام گیرد و پاکت ج (قيمت) مناقصه گرانی که در ارزیابی HSE پذیرفته نشده اند باید ناگشوده بازگردانده شود (برای جلوگیری از اتلاف وقت ، ارزیابی HSE و فنی بازرگانی بطور همزمان صورت میگیرد) بنابراین پس از

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

تحویل پاکت HSE به رئیس HSE و انجام ارزیابی ها بر اساس فرم ارزیابی HSE انتخاب پیمانکار ، نتایج ارزیابی HSE باید به کمیسیون مناقصات اعلام تا بر روی مدارک HSE پیمانکاران پذیرفته شده سایر بررسی های پیمان انجام گیرد و کمیسیون پس از بررسی های لازم ، برنده مناقصه را اعلام و قرارداد انعقاد می شود .

یادآوری : ارزیابی HSE در این مرحله بر اساس یک سیستم امتیاز دهی انجام می شود و حداقل امتیاز لازم پیمانکار برای ورود به مراحل بعدی ۵۰ درصد می باشد .

یادآوری : در صورتی که مناقصه گر قبلاً "تجربه انجام پروژه در شهرداری منطقه دو" را داشته است، واحد HSE نتایج گزارش نهایی عملکرد HSE پیمانکاران برای آنان ثبت شده است را در ارزیابی خود منظور نموده و گزارش سوابق قبلی (ثبت یا منفی) را به کمیسیون مناقصات اعلام می نماید .

۶-۷- اقدامات HSE پیش از اجرای پروژه :

۱-۶-۱- برگزاری جلسات اعلام شروع به کار قبل از اجرا (Kick Off Meeting) در خصوص HSE

زمان جلسه : جلسات Kick Off Meeting بیتر است بعد از تفویض قرارداد و قبل از اجرای پروژه باشد افراد شرکت کننده در جلسات : مدیر HSE (یا نماینده ایشان) ، مدیر پروژه و افراد کلیدی پیمانکار .

محل جلسه : جلسات با حضور افراد کلیدی پیمانکار و کارفرما در واحد HSE کارفرما برگزار می شود .

ساخтар جلسات : ساختار جلسات می تواند حالت کارگاه آموزشی داشته و افراد حاضر در جلسات می توانند از مدیریت کارفرما و پیمانکار باشند .

رئوس مواردی که در جلسات اعلام شروع به کار قبل از اجرا (Kick Off Meeting) در خصوص HSE مطرح می شود مطابق الزامات HSE پیمانکاران (جلسه Kick Off Meeting) بوده و می بايست با ذکر سند به تایید طرفین (کارفرما و پیمانکار) برسد . (فرم شماره M2-HSE-F0-0۵۳-۰۰)

 شهرداری دشنبه شهر کاروان	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۶-۸ ارزیابی های حین کار HSE پیمانکاران:

در مرحله اجرا با انجام ارزیابی های دوره ای HSE پیمانکاران در حین کار ، که توسط واحد HSE و مطابق فرم ارزیابی حین کار HSE به شماره M2-HSE-FO-054-00 پیمانکاران انجام می شود ، می توان به اهداف زیر دست یافت :

الف) اطمینان از صلاحیت افراد کلیدی کارفرما و پیمانکار
 ب) تعیین میزان تطابق فعالیتهای پیمانکار با معیارهای HSE کارفرما
 ج) وضعیت معاینات پزشکی پیمانکاران
 د) وضعیت آموزش سلامت ، ایمنی و محیط زیست پیمانکاران
 ذ) مشارکت در برنامه و مانور شرایط اضطراری
 ر) تدوین اهداف و برنامه های جهت بهبود عملکرد HSE
 این مسئولیت بعده و واحد HSE می باشد که می بایست از فعالیتهای پیمانکار در موارد زیر اطمینان حاصل نماید:

- تعهد مدیریت پیمانکار نسبت به موضوعات HSE
- رعایت کلیه موارد تعیین شده در قرارداد و نیز در طرح و برنامه HSE پیمانکار
- وجود یک سیستم کنترل HSE در مدیریت داخلی پیمانکار
- پایش کیفیت شرایط موجود و مجهز بودن ابزار و تجهیزات پیمانکار
- برگزاری منظم جلسات HSE
- انجام فرایند شناسائی خطرات و ارزیابی ریسک HSE
- ارتباطات درون سازمانی
- پیاده سازی و اجرای برنامه های اضطراری و مانورها
- مدیریت صحیح ریسک های HSE در زمان ایجاد تغییر احتمالی در طرح HSE
- اعلام گزارشات صحیح و منظم از رویدادها و حوادث به خیر گذشته(شبه حوادث) ، تجزیه و تحلیل آنها و پیگیری های بعدی

 شهرداری منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0.7	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

- شفاف بودن مشکلات و مسائل پیمانکاران

- مشارکت در برنامه ممیزی

- مشارکت در برنامه مدیریت تغییر

- رعایت الزامات نظام پروانه‌های کار Permit To Work

گزارش نتایج ارزیابی حین کار HSE پیمانکاران ، جهت آگاهی به شهردار منطقه دو و خود پیمانکاران ارائه می شود. در صورتی که نتایج ممیزی رضایت بخش نباشد (کمتر از ۷۵ درصد) ، کارفرما باید فعالیتهای پیمانکار را مورد بازنگری قرار دهد و برای عدم انطباقات شناسائی شده ، مطابق روش اجرایی اقدامات اصلاحی و پیشگیرانه اقدام به تعریف اقدامات اصلاحی نماید و از پیمانکار بخواهد که عدم انطباقهای موجود را ببرطرف کرده و در صورت لزوم ، واحد HSE ارزیابی حین کار HSE را تکرار نماید.

در صورتی که پس از ارزیابی دوم ، نتایج رضایت بخش نباشد ، واحد HSE می بایست کار را متوقف نماید .

۶-۶- ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران در انتهای پروژه:

در پایان پروژه ، ارزیابی های عملکرد در مورد جنبه های مختلف پروژه مطابق دستورالعمل تامین کنندگان کالا و خدمات پیمانکاری شود و یکی از جنبه های ارزیابی عملکرد پروژه و پیمانکار ، ارزیابی عملکرد HSE در انتهای پروژه می باشد که بطور تخصصی توسط واحد HSE شهرداری منطقه دو و مطابق این روش اجرایی (مدیریت HSE پیمانکاران) به شرح زیر انجام می شود :

از اهداف این مرحله ، ارزیابی عملکرد HSE پیمانکاران در انتهای پروژه جهت بهبود وضعیت HSE است که نتایج آن می تواند در پروژه های آتی مورد استفاده قرار گیرد . نتایج این ارزیابی به عنوان مستند در سوابق پیمانکاران ثبت خواهد شد .

این ارزیابی مطابق گزارش نهایی عملکرد HSE پیمانکاران در انتهای پروژه انجام می شود و نام پیمانکاران با عملکرد نامطلوب HSE در لیست سیاه HSE پیمانکاران جهت ارزیابی های اسناد منافقه در آینده ثبت و در واحد HSE ، در سوابق پیمانکاران نگهداری می شود . ضمناً "یک نسخه از فرم های مذکور به امور قراردادها

سامانه مدیریت
بهداشت ایمنی و
محیط زیست

روش اجرایی HSE پیمانکاران

تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۷
تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰

ارسال می گردد . در صورت نتایج مثبت ارزیابی نهائی مذکور ، برای پیمانکار توسط واحد HSE و امور قراردادها ، گواهی حسن انجام کار صادر می شود .

 شهرداری شاهرود منطقه دو	<h2>روش اجرایی HSE پیمانکاران</h2>		 سامانه مدیریت بهداشت ایمنی و محیط زیست
	تاریخ صدور : ۱۳۹۱/۰۲/۲۰	شناسه مدرک : M2-HSE -PR-0۰۷	
	تاریخ بازنگری : --	شماره بازنگری : ۰۰	

۷-پیوست ها :

-فرم الزامات HSE پیمانکاران (جلسه Kick Off Meeting) M2-HSE-FO-053-۰۰

-فرم اسناد HSE مناقصه

-فرم سوابق عملکرد HSE پیمانکاران در پروژه های گذشته M2-HSE-FO-050-۰۰۰

-فرم گزارش نهایی عملکرد HSE پیمانکاران M2-HSE-FO-055-00

-فرم ارزیابی حین کار HSE پیمانکاران M2-HSE-FO-054-00

آکادمی آموزشی مهندسین مشاور سها

اطلاع از سایر دوره ها و کارگاههای آموزشی :

Instagram ID: soha.c.ac

www.sohacompany.com